

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 7. februar 2007

om den støtteordning, som Italien påtænker at iværksætte ved artikel 60 i regionen Siciliens lov nr. 17/2004, Støttesag C 34/2005 (ex N 113/2005)

(meddelt under nummer K(2007) 284)

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2007/493/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første punktum,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret de berørte parter til at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

- (1) Ved brev af 9. marts 2005 anmeldte de italienske myndigheder under henvisning til EF-traktatens artikel 88, stk. 3, en støtteordning til Kommissionen; der er tale om den støtteordning, der omhandles i artikel 60 i regionallov nr. 17/2004 om planlægnings- og finansieringsbestemmelser for 2005 («Disposizioni programmatiche e finanziarie per l'anno 2005»).
- (2) Ved brev af 29. marts 2005 og 10. juni 2005 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger vedrørende den anmeldte støtteordning.
- (3) Efter en rykkerskrivelse fra Kommissionen af 27. april 2005 fremsendte de italienske myndigheder svar ved brev af 18. maj 2005, 12. juli 2005 og 14. juli 2005.
- (4) Kommissionen underrettede ved brev af 21. september 2005 Italien om, at den havde besluttet at iværksætte den i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, omhandlede procedure over for støtteordningen.
- (5) Kommissionens beslutning om iværksættelse af proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽²⁾. Kommissionen anmodede berørte parter om at fremlægge eventuelle bemærkninger vedrørende støtten.

⁽¹⁾ EUT C 82 af 5.4.2006, s. 71.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

- (6) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra de berørte parter.

- (7) Ved brev af 10. november 2005, der blev registreret som indgået i Kommissionen den 15. november 2005, anmodede de italienske myndigheder Kommissionen om at suspendere proceduren i afventning af Domstolens dom i sag C-475/2003 vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt den italienske regionalstat på indtægtsgivende virksomhed (IRAP) var forenelig med artikel 33, stk. 1, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag ⁽³⁾. Kommissionen imødekam denne anmodning ved brev af 2. august 2006 efter at have modtaget en anmodning dateret den 11. juli 2006. Den 3. oktober afsagde Domstolen dom om, at nævnte regionalstat var forenelig med artikel 33, stk. 1, i direktiv 77/388/EØF ⁽⁴⁾.

- (8) Ved brev af 8. maj 2006, der blev registreret som indgået i Kommissionen den 11. maj 2006 underrettede de italienske myndigheder Kommissionen om en ændring af artikel 60 i regionallov nr. 17/2004; heri erklærede myndighederne, at støtteordningen ikke blot omfattes af Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på *de minimis*-støtte ⁽⁵⁾ indtil Kommissionens godkendelse heraf, men også i tilfælde af et afslag fra Kommissionen.

II. BESKRIVELSE AF STØTTEORDNINGEN

II.1. Støtteordningens formål

- (9) I henhold til de italienske myndigheder er formålet med støtten at fremme skabelse af nye virksomheder og at mindske kløften mellem virksomheder på Sicilien og virksomheder i andre italienske regioner, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, jf. artikel 87, stk. 3, litra a, i EF-traktaten.

⁽³⁾ EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1.

⁽⁴⁾ Den europæiske Domstols dom af 3. oktober 2006. *Banca popolare di Cremona Soc.coop.arl mod Agenzia Entrate Ufficio Cremona*, endnu ikke offentliggjort.

⁽⁵⁾ EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30.

- (10) Støtteordningen tager ydermere sigte på at forbedre sikkerhedsforholdene og kriminalitetsbekæmpelsen og dermed skabe bedre investeringsudsigter på Sicilien.

II.2. Retsgrundlaget for støtteordningen

- (11) Artikel 60, stk. 1, i regionallov 17/2004 indebærer, at regionalskatten (IRAP) nedsættes med 1 % i 2005, 0,75 % i 2006 og 0,5 % i 2007 for kooperativer (nærmere betegnet »*società cooperative a mutualità prevalente*»), som defineret i Italiens Codice civile ⁽⁶⁾.
- (12) I artikel 60, stk. 2, i regionallov nr. 17/2004 udvides denne nedsættelse til også at omfatte private vagtselskaber, som defineret i kongeligt dekret nr. 773 af 18. juni 1931, hvori det er fastsat, hvordan præfekten kan bemyndige juridiske og fysiske personer til at varetage overvågning og bevogtning af fast ejendom og løsøre og privat efterforskning ⁽⁷⁾.
- (13) De regionale sicilianske myndighed har truffet beslutning om nedsættelser af IRAP-procentsatsen i medfør af den ret til at ændre satserne, som alle italienske regioner har i kraft af den herfor gældende nationale lovgivning ⁽⁸⁾.

II.3. Bevilling til støtteordningen

- (14) De italienske myndigheder skønner, at den budgetmæssige virkning af artikel 60 kan opgøres til ca. 2 millioner EUR for hele tidsrummet 2005-2007.

II.4. Kumulering

- (15) Støtten kan ikke kumuleres med støtte, som ydes på grundlag af andre lokale, regionale og nationale ordninger eller EF-ordninger til dækning af samme støt-teberettigede omkostninger.

II.5. Støtteordningens varighed

- (16) Regionallov nr. 17/2004 trådte i kraft den 29. december 2004, men det følger af artikel 60, at ordningen omfattes af *de minimis*-forordningen, indtil den er godkendt af Kommissionen. Ved skrivelse af 16. maj 2006 anførte de italienske myndigheder, at ordningen også er omfattet af *de minimis*-forordningen i tilfælde af afslag fra Kommissionen.

⁽⁶⁾ Titolo VI del Libro V del Codice Civile, som ændret ved artikel 8 i lovgivningsdekret nr. 6/2003 af 17. januar 2003.

⁽⁷⁾ Titolo IV del Regio decreto nr. 773 af 18. juni 1931, med senere ændringer og udvidelser. Præfekten kan give afslag bl.a. under hensyntagen til de eksisterende institutters antal og betydning.

⁽⁸⁾ Lovdekret IRAP nr. 446 af 15. december 1997.

- (17) Ordningen er gældende for tre skatteår, fra 2005 til 2007.

III. GRUNDE TIL IVÆRKSÆTTELSE AF PROCEDUREN

- (18) I brev af 21. september 2005 fastslår Kommissionen, at den anmeldte støtte er at betragte som statsstøtte i den i traktatens artikel 87, stk. 1, omhandlede forstand, eftersom den indebærer brug af statslige midler, er selektiv for så vidt som den tager sigte på bestemte sektorer og/eller særlige virksomhedskategorier, indebærer en fordel for nævnte virksomheder i forhold til andre virksomheder, som formidler samme tjenesteydelser, og indebærer en risiko for ændring af konkurrenceforholdene og skade på samhandelen inden for EF.
- (19) En af årsagerne til, at proceduren blev iværksat, var, at Kommissionen ikke kunne udelukke, at ordningens virkninger på Fællesskabets indre samhandel kommer til at stride mod den fælles interesse, ikke mindst i betragtning af, at ordningen ikke indebærer noget krav om, at støttemodtagerne skal kompensere for denne fordrejning.
- (20) Kommissionen betvivlede endvidere, at den anmeldte støtteordning opfyldte de krav, der gælder ifølge Fællesskabets retningslinjer for regional statsstøtte ⁽⁹⁾ (»retningslinjerne«). Det fremgår nemlig af anmeldelsen, at støtteordningen indebærer driftsstøtte til sicilianske kooperativer og vagtselskaber.
- (21) I henhold til pkt. 4.15 i retningslinjerne kan der bevilges driftsstøtte, når støttens bidrag til regionens udvikling og støttens art berettiger hertil, men kun hvis støttens omfang står i forhold til de ulemper, som søges afhjulpet. I denne forbindelse betvivler Kommissionen, at de italienske myndigheder har godtgjort, at der foreligger ulemper, og at driftsstøtten dermed er berettiget, eller har vurderet omfanget heraf.

- (22) Kommissionen har udtrykt tvivl med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den driftsstøtte, der omhandles i artikel 60, stk. 1, i regionallov nr. 17/2004, kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, fordi den bidrager til at skabe nye virksomheder og mindske kløften mellem virksomheder på Sicilien og i andre dele af Italien. I denne forbindelse har Kommissionen anført, at der ikke er nogen klar sammenhæng mellem en nedsættelse af IRAP-procentsatsen for alle kooperativer og skabelse af nye virksomheder på Sicilien, og at de italienske myndigheder ikke har givet nogen nærmere forklaring herpå.

⁽⁹⁾ EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.

- (23) De italienske myndigheder anførte i anmeldelsen, at de sicilianske virksomheder er strukturelt ringere stillet, eftersom Sicilien er en ø- og yderregion, som ligger i stor afstand fra de økonomiske centre på fastlandet. Kommissionen skal i denne forbindelse fremføre, at der ved yderregioner forstås de regioner, som er opført på den udtømmende liste i erklæring 26 om Fællesskabets yderregioner, der er vedlagt EU-traktaten⁽¹⁰⁾. Støtteordningen er i øvrigt ikke noget velegnet middel til at afhjælpe de problemer, Siciliens østatus indebærer, eftersom den ikke vedrører de ekstraomkostninger denne status medfører, f.eks. til transport.
- (24) De italienske myndigheder har endvidere hævdet, at det store antal mikrovirksomheder indebærer højere finansieringsomkostninger og større arbejdskraftsbehov; omkostningerne i forbindelse med arbejdskraft og gældssættelse udgør en stor del af beskatningsgrundlaget for IRAP, hvorved de sicilianske virksomheder stilles ringere. Kommissionen konstaterer, at en generel nedsættelse af IRAP for alle kooperativer uanset størrelse — selv hvis det er rigtigt, at problemerne i den sicilianske økonomi skyldes en overvægt af mikrovirksomheder og de hermed forbundne følger — ikke vil være nogen løsning, da den ikke tager sigte specielt på mikrovirksomheder. Og der bør ikke ydes støtte til mikrovirksomheder alene.
- (25) Kommissionen har også fremhævet, at forskellen mellem de forskellige reelle skattesatser, som de italienske myndigheder henviser til, gør sig gældende for alle skatter, og implicit ligger i deres natur. Dette er ikke nogen tilstrækkelig grund til at yde forskellig statsstøtte til forskellige virksomheder alt efter deres art; i det foreliggende tilfælde har de italienske myndigheder ikke godtgjort, at kooperativerne er blevet forfordelt, fordi de effektive IRAP-skattesatser ligger for højt.
- (26) Kommissionen har endvidere sine tvivl med hensyn til rigtigheden af de oplysninger, som de italienske myndigheder har fremlagt for at vise, at en »normal« siciliansk virksomhed, med en omsætning på under 10 millioner EUR og under 10 ansatte, som arbejder inden for IT-sektoren, inden for turist/hotelbranchen eller inden for en anden industrisektor end den kemiske og den petrokemiske sektor, betaler en højere IRAP-skat end en tilsvarende »normal« virksomhed i Lombardiet. Eftersom støtten i henhold til artikel 60, stk. 1, i regionallov nr. 17/2004 ydes til alle kooperativer uden hensyn til størrelse eller sektor, kan oplysninger, som kun vedrører virksomheder, med en omsætning på under 10 millioner EUR og under ti ansatte, som arbejder inden for andre industrisektorer end den kemiske og den petrokemiske sektor ikke bruges til at vise, at støtteordningen hviler på et proportionalt grundlag.
- (27) Der herskede også tvivl vedrørende de oplysninger, der var afgivet af de italienske myndigheder for at vise, at driftsstøtten i artikel 60, stk. 2, i regionallov 17/2004 var forenelig med det fælles marked.
- (28) De italienske myndigheder argumenterede i anmeldelsen, at artikel 60, stk. 2, i regionallov 17/2004 ville bidrage til at forbedre sikkerhedsforholdene og kriminalitetsbekæmpelse og dermed til at skabe bedre investeringsudsigter på Sicilien. De fremhævede, at et gennemsnitligt vagtselskab på Sicilien betalte en højere IRAP end vagtselskaber i andre regioner af Italien, fordi forholdet mellem arbejdsomkostninger og nettoproduktionsværdi for sicilianske vagtselskaber i gennemsnit ligger højere end andre steder i Italien, og fordi det italienske arbejdsmarked er stift som følge af en ringe arbejdskraftsmobilitet.
- (29) Kommissionen skal i denne forbindelse anføre, at det ikke er tilstrækkeligt godtgjort, at der er nogen årsagsammenhæng mellem artikel 60, stk. 2, i regionallov 17/2004 og den forbedring af investeringsudsigterne på Sicilien, som bedre sikkerhedsforhold menes at kunne medføre, og grunden til at de sicilianske vagtselskaber har højere omkostninger end vagtselskaber i andre italienske regioner. Forholdene på det sicilianske arbejdsmarked synes ikke at være af en sådan art i forhold til arbejdsmarkedet i andre regioner, at en højere aflønning er begrundet.
- (30) Kommissionen tvivler endvidere på, at der bør tages hensyn til de italienske myndigheders argument om, at præfekten kan fastsætte takstbegrænsninger for priserne på tjenesteydelser inden for den pågældende sektor (de såkaldte »tariffe di legalità«), eller at det er nødvendigt at belønne de ansatte for en professionel holdning. Kommissionen mener ikke, at disse grunde kan forklare, hvordan forskellene i prissatser medfører større arbejdsomkostninger på Sicilien.
- (31) Kommissionen har således forklaret, at den finder det nødvendigt med en uddybende undersøgelse af spørgsmålet og herunder en undersøgelse af eventuelle bemærkninger fra tredjepart. Kun efter en gennemgang af disse vil Kommissionen kunne træffe beslutning om, hvorvidt den af de italienske myndigheder foreslåede ordning påvirker samhandelen i et omfang, der strider mod den fælles interesse.

⁽¹⁰⁾ Fodnote 27 i retningslinjerne (jf. fodnote 9).

IV. BEMÆRKNINGER FREMSENDT AF ITALIEN

- (32) Hverken de italienske myndigheder eller de berørte tredjeparter har fremsendt bemærkninger, der kan fjerne den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i forbindelse med iværksættelsen af den officielle procedure.

V. BEDØMMELSE AF FORANSTALTNINGEN

V.1. Lovlighed

- (33) Italien har anmeldt støtteordningen, som indeholder en suspenderende bestemmelse, og iværksat den på grundlag af de minimis-reglerne i afventning af Kommissionens godkendelse, og har dermed overholdt procedurekravene i EF-traktatens artikel 88, stk. 3.

V.2. Støtteordningens statsstøttekarakter

- (34) Kommissionen fastholder, at ordningen af nedenstående årsager indebærer statsstøtte i den i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, omhandlede forstand.

V.2.1. Ordningen indebærer anvendelse af statslige midler

- (35) Støtteordningen indebærer anvendelse af statslige midler, idet regionen Sicilien mister et skatteprovenu af en størrelse svarende til det skattnedslag, der ydes støttemodtagerne.

V.2.2. Ordningen indebærer en økonomisk fordel

- (36) Ordningen giver støttemodtagerne en økonomisk fordel, fordi den effektive skattebyrde nedsættes; dette indebærer en finansiel fordel i form af lavere skatteindbetalinger, hvilket øjeblikkeligt kommer de støttemodtagende virksomheder til gavn i de år, ordningen løber.

V.2.3. Ordningen indebærer selektivitet i og med at den begunstiger »visse virksomheder eller produktionen af visse varer«

- (37) I henhold til den nationale IRAP-lov har alle regioner ret til hæve eller sænke skattegrundsatsen på 4,25 % med op til 1 procentpoint; der er tale om et symmetrisk skattesystem, der indebærer, alle regioner har ret til og i praksis mulighed for at hæve eller sænke skattesatsen, hvilket ikke i sig selv indebærer statsstøtte.
- (38) Kommissionen har tidligere fastslået⁽¹⁾, at en sådan begrænset mulighed for at tilpasse skattesatsen er

symmetrisk af natur, forudsat at de enkelte regioner ikke inden for rammerne af deres skønset benytter den til at fastsætte forskellige skattesatser for forskellige sektorer og skatteydere, og at dette ikke udgør statsstøtte. Denne konklusion tilsidesættes ikke af dommen i sag C-88/2003 (»Azzorre«)⁽¹²⁾.

- (39) I det foreliggende tilfælde er regionen Sicilien imidlertid gået ud over den selvstændige skønset, som regionen har ifølge landets lovgivning, idet den har benyttet sig af denne beføjelse til for bestemte sektorer og skatteydere at fastsætte forskellige skattesatser, som er lavere end de normalt gældende satser. Det er således tilfældet:

a) at artikel 60, stk. 1, i regionallov nr. 17/2004 giver sicilianske kooperativer, og kun disse, en fordel; dette udelukker andre sicilianske virksomheder, som ikke har form af kooperativer, fra at få gavn af ordningen

b) at artikel 60, stk. 2, i regionallov nr. 17/2004 indebærer en fordel, idet støtteordningen fremmer den del af erhvervslivet, som udgøres af vagttjenester. Vagtselskaber tilbyder endvidere følgende tjenesteydelser: i) midlertidig opbevaring af værdier samt transport og ledsagelse af værdier og personer; ii) bevogtning af ejendomme; iii) forvaltning af særlige arkivanlæg, og iv) fremstilling af sikkerhedsudstyr og -systemer. Kommissionen mener, at nogle af nævnte tjenesteydelser kan varetages af virksomheder, der ikke er private vagtselskaber, som defineret i gældende nationale lov (kongeligt dekret nr. 773/1931).

V.2.4. Ordningen fordrejer konkurrencen

- (40) Det gælder ifølge fast retspraksis, at det, for at man kan tale om en konkurrencefordrejende foranstaltning, blot kræves, at støttemodtageren konkurrerer med andre virksomheder på et konkurrencebaseret marked⁽¹³⁾.

- (41) Kommissionen finder, at støtteordningen i artikel 60, stk. 1 og 2, i regionallov nr. 17/2004 fordrejer konkurrencen og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, eftersom den resulterer i, at støttemodtagerne fritages for en byrde, som de ellers ville have skullet bære.

⁽¹⁾ Kommissionens beslutning K(2005) 4675 af 7.12.2005 — Statsstøttesag N 198/05 — »Skattelempelse med henblik på jobskabelse i støtteberettigede områder, IRAP-nedsættelse — Lov nr. 80/2005, artikel 11b«. Sager, mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse, EUT C 42 af 18.2.2006, s. 3.

⁽¹²⁾ Domstolens dom af 6. september 2006 — Republikken Portugal/Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, endnu ikke offentliggjort.

⁽¹³⁾ Sag T-214/95, *Het Vlaamse Gewest mod Kommissionen*, (1998) Saml. II, s. 717.

- (42) I henhold til de oplysninger, som de italienske myndigheder har fremsendt vedrørende det foreliggende tilfælde, ydes der støtte til kooperativer (artikel 60, stk. 1, i regionallov nr. 17/2004) uanset størrelse eller sektor. Eftersom kooperativer konkurrerer med andre virksomheder på et konkurrencebaseret marked, følger det af fast retspraksis, at artikel 60, stk. 1, i regionallov nr. 17/2004 vil kunne fordreje konkurrencen og påvirke samhandelen. Analogt hermed finder Kommissionen, at artikel 60, stk. 2, i regionallov nr. 17/2004 fordrejer konkurrencen og påvirker samhandelen.
- (43) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at den foreslåede støtteordning indebærer statsstøtte.

V.3. Ordningens forenelighed med fællesmarkedet

- (44) Da der er tale om statsstøtte som defineret i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er det nødvendigt at undersøge, om ordningen kan henføres under en af undtagelserne i traktatens artikel 87, stk. 2 og 3. Undtagelserne i traktatens artikel 87, stk. 2, vedrører støtte af social art, der ydes til enkelte forbrugere, støtte til afhjælpning af skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder og støtte til økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands område, og kan således ikke bringes i anvendelse i dette tilfælde. Ordningen kan ikke betragtes som et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse, og tager ej heller sigte på at afhjælpe en alvorlig forstyrrelse af Italiens økonomi, jf. traktatens artikel 87, stk. 3, litra b. Støtteordningen kan heller ikke henføres under traktatens artikel 87, stk. 3, litra c, hvori støtte til visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner tillades, forudsat at den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Ordningen tager heller ikke sigte på at fremme kulturen eller bevare kulturarven, jf. traktatens artikel 87, stk. 3, litra d.
- (45) I traktatens artikel 87, stk. 3, litra a, åbnes der mulighed for at yde støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er unormalt lav, eller hvor der hersker alvorlig underbeskæftigelse. Sicilien er en region, som kan omfattes af denne undtagelse.
- (46) I beslutningen om iværksættelse af en officiel undersøgelse gjorde Kommissionen rede for, hvorfor — jf. pkt.

18-31 i denne beslutning — den betvivlede, at støtteordningen kunne henføres under undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a. Da hverken Italien eller berørte tredjeparter har fremsendt bemærkninger hertil, må Kommissionen konstatere, at denne tvivl var begrundet.

VI. KONKLUSION

- (47) Kommissionen konkluderer, at den af Italien anmeldte støtteordning, som er beskrevet i pkt. 11-17, ikke er forenelig med fællesmarkedet, ikke kan henføres under nogen af undtagelsesbestemmelserne i EF-traktaten og dermed bør forbydes. Da støtten ifølge de italienske myndigheder ikke er blevet ydet, er der ingen grund til at kræve den tilbagebetalt.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtteordning, som Italien påtænker at iværksætte ved artikel 60 i regionallov nr. 17/2004, indebærer statsstøtte.

Den ovenfor omhandlede støtte er uforenelig med fællesmarkedet og må derfor ikke sættes i værk.

Artikel 2

Italien meddeler Kommissionen senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning, hvilke foranstaltninger landet har iværksat for at efterkomme beslutningen.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Italien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 7. februar 2007.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen